کړکۍ

ډاکټر شر یفه شر یف

د سریزی په نامه :

هغه ګران لوستونکی چی په لنډو کیسو کی تیم ، پلاټ ، او بحران یا کانفلکټ لټوی /خوښوی ، . ما ورته پیشی نه دی کتار کړی ، بحران نه دی بر سیره کړی ، ښه او بد نه دی سپړلی او پایلی نه دی کښلی . ما دا ټول لوستونکی ته پری ایښی دی . دی / دا دی د کیسی دا ملزومات زما په کیسو کی په خپله خوښه به خپل ذهن او تفکر سره پیدا کړی .

ځکه ما هم همدا کار کړی . کله یوی لنډی شیبی ما ته د ژوند د تضاد، تقابل ، کړکیچ او مانا را په زړه کړی ،. او سپړلو ته یی پارولی یم . کله یوی تشی خندا ، کله یو سپیره مخ ، کله یو بوی ، یو خوند، کله هم د یوی شیبی چوپتیا .....ډیر ځله هم زما د زړه او فکر یو ټکر. د کیسی کرکټرونه هم همداسی وانګیری .

که ددی کیسو لوستل د لوستونکی په زړه کی هم د ژوند د یوی شیبی ، د اندیښنی د یوه ځرک او د چاپیریال یوه انځورور ژوندی کړ ، نو زه یی لنډی کیسی ګڼم .
ښی دی که بدی ؟
لوستونکی پوه شه او ذوق یی .

د هیواد د هغو خلکو په ژوند کی د نویو شنو (پسرلیو) په هیله چی د ژوند ترخه یی ادبی حماسی او تراژیدی زیروی ؟

یا: د هیواد په غرو رغو ، کلو باندو کی د نویو شنو (پسرلیو) په هیله

د (پسرلی) د کورنی څخه مننه چی زما پخوانی مینه یی د پشتو ادبیاتو سره را ژوندی کړی/پایللی .
او په تیره د ایمل پسرلی څخه چی پرته له ده د هڅواو هڅونو څخه دا کیسی به یوائی ما لوستی وای .

تش واټ

د باندې هوا ډېره سړه ده خو ټکسي ګرم دی خوب راځي نیمه شپه له مجبوریته راپاڅیدلې یم چې سهار وخته خپل ښار ته ورسیږم او کار ته لاړه شم   په زړه کې مې ځانته قار راځي چې د کار مزدوره یم د ژوند واک مې د کار په لاس کې دی خوب او خوراک او تفریح یو هم په خپل زړه نشم کولای د ورځې او شپې حساب د کار له مخې کوم په ځان مې زړه سوځي څومره کار ، څومره کار؟ له ځانه سره وایم دا وارې چې لاړمه کار c`پریږدم او په خپل زړه ژوند تیروم

موټروان د موټر ټیپ لګوي د یوې مستې سندرې غږ د موټر فضا ډکوي او د شپې کراري هم ګډوډوي زړۀ مې

په تنګیږي ، ورته وایم

لطفاً لږ یې ټیټ که

موټروان د ټيپ غږ ټيټوي ، د سترګو له کونجه شاته ګوري غواړي ما وګوري او ځان ډاډه کړي چې زه يې خبرو ته غوږ نيسم يا لږ تر لږه څه ورته نه وايم

چيرې ځې ؟

ـ کابل ته

ښه ته د کابل يې ؟ زه له هنده راغلی يم د کلکتې يم ، خو دا پنځلس کاله کيږي چې دلته په دوبۍ کې کار کوم
د ښار سړکونه تش دي يو نيم ټکسي ليدل کيږي د کانونه تړلي دي د سړک په دواړو خواوو کې څراغونه يوازې او هير شوي مالوميږي

ورو د شونډو لاندې وايم ښه ؟

موټروان بيا په خبرو راځي
-
يوه لور او يو زوی لرم پنځه کاله کيږي چې دلته په دوبۍ کې کار کوم
پنځه کاله نور هم کار کوم چې دلور د ولور پيسی پيدا کړم بيا نو ځم زوی ته خو خپل خسر واده کوي

ټکسي روان دی او د دوبۍ د ښار واټونه مې د تورو کړو ليکو په شان تر سترګو تيريږي سړکونه تش دي لرې د سړک نه لرې د ونو لاندې يو سيوری خوځيږي ښه ورته ځيريږم يو سړی دی ډنګر او ووړ دی او چټک روان دی يا د شپې له کاره اوس خلاص شوی دکور خوا ته روان دی او يا يې کار سهار وخته پيليږي ورباندې ناوخته دی

د شاګردۍ وختونه مې په امريکا کې ياديږي چې د رخصتيو په ورځو کې به مې په يو چيني رستوران کې لوښې مينځل او ګهيځ وخته به ورته روانه وم رستورانت د لاريو د موټروانانو لپاره و د سهار له پنځه بجو به سبا ناری پيلېده او تر يولسو بجو پورې به يې دوام درلود ما ته د دوی د

خوراک اندازه د دوی له لویو بشقابونو څخه مالومېده هر یوۀ به درې دانې هګۍ ، دوه درې پراټې او وچه ډوډۍ له کوچ سره خوړې کله چې به له اشپز خانې نه رستوارنت ته د لوښو د ټولولو لپاره تلم ، موټروانان به مې لیدل چې خوراک یې ماته مالوم و ټول چاغ او غټ سړي وو په لاسونو یې شنه خالونه او رسمونه کښلي وو د لوښو د مېنځلو په وخت به مې کله پاتې شوئ ډوډۍ ته زړه کېده

خو دوی چې به مې ولیدل زړه به مې ورنه تور شو

هغه ورځې مې نه هیریږي کابو نیمه شپه به چې د ساعت زنګ له خوبه پاڅولم او په نیمه تیاره کې به رستورانت ته روانیدم ، په ځان او په دنیا به په قار وم او فکر به مې کاوه چې ژوند مې د کار په ځنځیرونو تړلی دی د خولې خوند به مې تریخ و او خوا به مې ګرځیدله همدغسې تیاره به وه سړکونه به همداسې تش و او ما به په زړه کې هغو ته چې خواږه خوبونه یې کول ښیراوې کولې تا به ویل دا د دوی ګناه ده چې زه مجبوره یم کار وکړم او د خپلو زده کړو پیسې وګټم یو نیم موټر چې به مې د باد په شان له څنګه تیریده ما به ویل ما ته د خندلو په قصد تیز روان دی له ټولو نه به مې بد راتلل او ټولو باندې به قا ر وم

اوس مې هم د خولې خوند تریخ دی او له بې خوبۍ نه مې زړه بد بد کیږي

خو موټروان له بیخوبۍ سره روږدی دی او چورت یې نه دی خراب ، په خبرو لګیا دی

دوبۍ کې هم اوس کار نه پیدا کیږي خو بیا د خدای شکر دی تکسي - چلیږي زما او زما د کور ګوزاره ورسره ډیره ښه کیږي لور ته مې د سرو زرو یو سیټ هم اخیستی چې واده ته یې تیار وي

هوایي ډګر ته رسیږو تکسي دریږي او وار له واره درې څلور کاریګره د بکسونو د وړلو لپاره د موټر چارچاپیره ولاړ دي

د تکسي موټروان ته پیسې ورکوم څو روپۍ هم بخششي زړه مې وربانديې سوځي خوارکی پنځه کاله نور هم د کار لپاره مساپري کوي د کاریګرانو څخه تر ټولو یو ځوان وخته زما بکس په لاس کې اخیستی او د مېدان د سالون خواته روان دی د دروازې پر سر مې په لوحې سترګې لګیږي departure لیکلي یې دي تګ
په کاریګر پسې روانیږم

خاندانه

خندانی ګډ وډ غږونه اوریدل. ژړاګونه خنداوی ، ځګیروی او د لوبو چغی ، مستی او غمجنی سندری ....

کاږه واږه انځورونه یی سترګو ته کیدل : پیغلی په نڅاوو د دوړو او وینو ګردچاپیر څرخی ، ماشومان په منډو رالویږی پورته کیږی، دیوا لونه نړیږی ، دوړی د دیګونو د لوګی سره تاویږی او توری وریځی ورنه جوړیږی او هوا ته پورته کیږی .
خندانی د خپلی مور ځیری ته ځیر کیږی، ځیر کیږی خو نه یی (تشخیصوی-) پیژنی .
ویښتان یی پر مخ خواره دی . کالی یی نه سره دی نه تور.....

خندانه هڅه کوی نور هم وړاندی شی او د مور ځیری ته ځیر شی خو سر یی درووند دی . نه پورته کیږی . چا ویلی وو بمونه درانه دی. نه چی په سر کی یی چا بم ایښی وی ؟

سترګی یی هم درنی دی خو خندانه یی په خواریو یو کونج خلاصوی:

کفنونه دی . دریدلی کفنونه .   خوځیږی . خندانه نو ر هم هڅه کوی سترګی خلاصی کړی .

نرسانی دی . یوه یی خارجی ده . جګه ،نری . خندانه رنګونه وینی : سپین غاښونه ، شنی سترګی ، طلایی ویښتان . سپین ،زرغون ، ژیړ.

خندانه سرنښدی کوی .

مه خوځیږه !

غږ د بلی خوا نه راځی . خندانه د غږ خواته سترګه خلاصوی :

خاکستری ټکری د تورو ویښتو په سر .

غږونه لری کیږی :

هو خوارکی ناوی ده . -

-

- بی لاس و پښی ناوی . -

-

بیا نو خبری اوری خو نه پری پوهیږی . -

-

د خندانی سترګی پټیږی . -

-

«««««««««««« -

-

د میرویس روغتون په دهلیزونو کی نن خلک نه ښکاری . یو نیم وارخطا سپیره مخونه د دروازو تر شا لیدل کیږی . د هری ورځی د پایوازانو د ګڼه ګوڼی ؛ځرک نه لګیږی . خو ډاکتران او نرسان دی چی د یوی کوټی ته بلی ته منډی وهی او غږونه یی په دهلیزونو کی انګازی کوی : -

-

مړ شو . -

مړ دی . -

لاسونه یی پریکړه .   -
پښه یی پریکړه.   -
بیګا شپه د مشرخان د زوی په واده کی امریکاییانو بمباری کړی ده . کوروالا او میلمانه کابو ټول مړه دی . یو نیم پکی ژوبل پاتی دی . مړی د دوړو او خاورو لاندی دی او زخمیان یی میرویس روغتون ته راوستی دی .

خندانه هم ژوبله ده . او د همدی دهلیزونو په یوه کوټه کی بستره ده .
امریکایی نرسه یی خوا ته ولاړه ده . او افغانه ترجمانه یی ورته د خندانی د واده کیسه کوی .

څومره ځوانه او ښکلی ده . زر به بیا واده وکړی که څنګه ؟   -
- یه . محترمی !   -
-کونډه خو هسی هم څوک نه ودوی څو چی ددی بدبختی غوندی بی طالع او بیسواد ه   -
وی خو بیخی یی څوک نه کوی . اوس خو یی چی ښی لاس هم ورته پری شی نو بیخی بیکاره ګرځی .
امریکایی نرسه د خندان پر ترلی لاس، لاس کاږی :   -
-
-جالبه ده . ستاسو ناوی د واده په شپه کی رنګه کالی اغوندی . موږ سپینی جامی   -
اغوندو. تاسی لاسونه هم سره کوی . ولی ؟ دا د څه شی سمبول دی ؟
ترجمانه د خندانی چپ   -
-
لاس ته ګوری :   -
---هو تاسی رښتیا وایاست. ددی لاسونه په نکریزو سره دی او جامی یی هم ټول رنګه   -
. ډیر شه پام مو ورته شوی . تاسی ډیر ځیرک یاست .
خو له دی وروسته به تک تور اغوندی .
ترجمانه خاندی .

خندانه نوره هم ښکته کیږی . په یوه ژوره څاه کی ښکته او ښکته لویږی . د ترجمانی د خندا غږ د ډیر لری نه اوری :

هماغسی چی په ماشومتوب کی یی د خپلی خنداغږ د غره نه اوریده .

کړکۍ

نفس مې بند يږي.. پوزه مې بنده ده. زه وايم زړۀ مې چوي. يوه ذره تازه هوا غواړم . کړکۍ ټولې بندې دي . پنډې پردې ور پورې کش دي . د رڼا او هوا د لګيدو لارې يې نيولي دي .
. يو غټ تورمچ کله په يو ديوال او کله په بل لګيږي اوبيا زر پټيږي
د پردې يوه څنډه ورو پورته کوم . دوړې ورنه لټيږي ، خولې ته مې ننوځي . د پردې تر شا ښيښه په خيرو او دوړو توربخونه شوې او بهر ورنه نه ښکاري . د کړکۍ يوه دروازه خلاصوم . د تازه هوا څپه دننه راځي . بې واکه سر د باندې وباسم اوپه پوزې ساه اخلم. ځان سره وايم کشکي مې مخکې کړکۍ خلاصه کړې وای .
. د هلکانو خندا اورم
خدازده څه شي ته خاندې ؟
ښکته ګورم . کاريګران دي ختې کوي . يو ختو ته ناست دی . بل د اوبو ستل نيولی .څو قد او نيم قد هلکان هم د کاريګرانو په منځ کې ولاړ دي
که ګورم څو کارگران پاس ما ته ګوري . يوۀ لاس تر سترګو پورې چتر کړی ، بل خپل يوم په دواړو لاسونو نيولی اويو بل ناست دی او لاسونه يې پر زنګنو ايښي . يو روان دی خو سر يې زما د کړکۍ خواته کوږ کړی .
. زړۀ مې ګړوپ لويږي . ژر کړکۍ بندوم . پردې کشوم . بيرته په يوۀ کونج کې کېنم
څه کيږي ؟ څه وکم ؟
دوی خو وليدم ؟! چا پيژندلې و نه اوسم . چا ته و نه وايي ؟
****
. څوک دروازه ټکوي . غږ نه کوم . د کور خاوند دی ښايي ليدلې يې وم
د دروازې ټک ټک لاپسې لوړيږي
ټک ټک ټک ....ټک ټک ټک ټک
. بيا غږ نه کوم. څو شيبې چوپتيا ده بيا د پښو غږ اورم چې ورو ورو ليرې کيږي
بيا هماغه چوپتيا ده ،هماغه ګرمي ، هماغه د يوازيتوب بوی او هماغه سرګردانه مچ ، هماغه ديوالونه او زه .
مچ په عذابه کړې يم . دا دريم ځل دی چې په پوزه مې کېني . ولاړيږم او د مخامخ کړکۍ څنګ ته دريږم . دا کړکۍ دسړک خو ا ته خلاصيږي . دا واري احتياط کوم او د پردې يوه څنډه داسې پورته کوم چې مخ مې ترې نه ښکاري . ښيښې ډيرې خيرنې نه دي او بيرون ورنه ښه مالوميږي .
سړک له خلکو ډک دی . راز راز موټرونه روان دي . يو له بله مخکې کيږي . د پياده روو ، کراچېو او ماشومانو ګڼه ګوڼه ده.
د سړک په بله غاړه دوه وړې جنکۍ ولاړې دي . د يو بل لاس يې نيولی دی . دواړه هم قد او اندازه ښکاري . د دواړو په يو لاس کې د سودا کڅوړه ده. دوی د موټرو وار څاري چې له سړک نه اخوا واوړي خو دومره په خبرو سره بوختي دي چې پاس نه ګوري .
زه د پردې له هماغې څنډې دوی ته ګورم او منتظره يم چې د سړک نه دې خوا تيرې شي جنکۍ هماغسې په خبرو لګيا دي خو يو وارې د سړک په منځ کې راونيږي . د موټرو او

خلکو له منځه تيريږي . يوې خوا او بلې خوا ته اوړي خو لاسونه نه خوشي کوي .   دوی د سړک دې خواته نژدې کېږي او ماته يې ځيرې ښه مالومېږي . سترګې مې پر دوی دوو نښتي دي چې ګورم يو غټ جګ سړی ، ته وا د خپلې غټې خيټې ترشا د جنکېو په لور لوی لوی ګامونه اخلي او لاسونه يې دواړو خواو ته داسې خوځوي چې ته وايې د څپو په منځ کې لامبي .
جنکۍ چې سړي سره مخامخ کېږي يوې خواو بلې خوا ته کېږي خو لاسونه نه خوشي
. کوي،غواړي د سړي له څنګه تيرې شي . د سړي له څنګل سره يوه لګيږي ، پر شا غورځي د سودا دوه کڅوړې د سړک په منځ کې توييږي. کچالان ، روميان او پياز د لارويو ترپښو او د موټرونو تر ټيرونو لاندې رغړي ؟
جنکۍ دواړه په بيړه او وارخطايي ولاړيږي ، خپلې لمنې ټکوي، يو بل ته او تيتو شويو ترکاريو : ته ګوري. کړکۍ خلاصوم. بې اختياره غږ کوم
! هې جينکۍ
يوه چې کړکۍ ته لږه نژدې ولاړه ده پاس ګوري او پر ما يې سترګې لګيږي . بلې ته څه وايي .
. هغه هم زما خواته ګوري. دواړه د شونډو په څنډو کې مسکېږي . زه هم ورته مسکېږم
ـ نه شرمېږې لويه ښځه يې ځان خلکو ته ښيې ؟
د غږ لوري ته ګورم . يو سپين ږيری د مخامخ کور په تراس کې ناست دی ، زما خواته ګوري
.
کړکۍ ژر پورې کوم . له ځانه سره وايم : دا څه وشول ؟
. پردې کشوم. د کوټې په کونج کې پر چوکۍ کېنم
. بيا څوک دروازه ټکوي
څوک يې ؟-
. ـ ترور زه يم عبدالله
. عبدالله ما ته ډوډۍ راوړې
. سلام
.سلام . ډيره ګرمي ده
: عبدالله وايي
که دواړه کړکۍ خلاصې کړې ډيره ښه هوا چليږي . خو د کور تر شا کاريګران ښکاري او -مخې ته خو هم سړک دی .دا پنډې پردې ښې دي دباندې دې څوک نه شي ليدلی.
! نه ښکارم . مننه.

شنې سترګې

د نجلۍ سترګې شنې دې. رڼې او روښانې . داسې رڼې چې ګومان کوم په سترګو کې يې خپل
مخ ليدای شم. نه پوهيږم دا په خپله پخپلو سترګو کې څه وينې. د شونډو په څنډو کې يې د پټې
موسکا نرۍ ګونځې هواريږي. نجلۍ وړه ده. ښايي د نهو کالو وي . نرۍ ده ، جګه ښکاري .
زما د تيز رفتار د هنداري تر شا يې يوازې سر او ټټر معلوميږي . خړ ټيکرى يې په سر دى چې
پيڅې يې شکېدلي دي . ګلدارشين کمېس يې اغوستی. د ټيکري له څنډو يې ژيړبخنه ګډوډ ويښته
په تندي او باړخوګانو خواره دي او ګردی مخ يې لاګردی ښکاري . نجلۍ په چپ لاس د ټيکري
څنډې نيولي او ښی لاس يې د موټر پر ښيښې ايښی ، خپلې شونډې د سوال په دود ښوروي. زه
يې غږ نه اورم خو د شونډو له ښوريدا څخه يې معلوميږي چې څه خاصې کلمې نه وايي مازې
شونډې ښوروي. ښايي د (خدای دې خير قبول کړه ، وړې يم خير راکه) په ويلو ستړې ده.
هسې د سوال لپاره شونډې ښوروي ، په زړه کې په پټه خاندي . ګرد چاپيره يې دوه درې نور
. ماشومان ولاړ دي. هر يو د يوه موټر يا لاروي مخې ته دريدلی او سوال کوي
هوا سړه ده . د مازديګر شين اسمان سور ښکاري . زه د موټر شيشې نه ښکته کوم خو نجلۍ ته
ګورم چې ته به وايې پرما پرموټر پر لاروي او پر ځان او پر خپلې سوالګرۍ خاندي او پر ژوند
ملنډې وهي . نجلۍ زما لاسونه څارې چې په جيب کې مې دي او نه يې خوځوم خو دا هماغسې
خپلې شونډې ښوروي او ماته ښکته پورته ګوري مخکينی موټر پر مخ خو ځيږي ، زما موټر هم
.لږ وړاندې ځي ، نجلۍ ګرندۍ شي ، له موټر سره يو ځای روانيږي
سترګوته يې ګورم. رڼې دي لکه هينداره. په سترګو کې يې خپله څيره وينم او د پټې موسکا تر
شايې د ماشومتوب شيبې را په ياديږي چې همدغسې په پټه به مې نړۍ ته خندل او په ښکاره به
.له نورو سره مشغوله وم
مشرې خور به مې د خپلو خورلڼو سره د شوتلو په پټيو کې د راتلونکي ژوند په هکله زما نه پټې
پټې خبرې کولې . زه هغه وخت پنځه کلنه وم دومره پوهېدم چې غټې نجونې چې راتلونکی
يادوي مقصد يې مېړه کول دي. دوی به د ځوانو هلکانو نومونه يادول او کړس کړس به يې خندل
. زما چې ورته پام کېدل نو زربه يې د شوتلو خبرې کولې چې څومره له مالګوسره خوند کوي .
ما به هم ځان نه پوهاوه خو په زړه کې به مې د يو جګ ښايسته ځوان انځور ګرځيده. بيا به مې
د شوتلو خبرې کولې خو همدغې سوالګرې غونډې به مې له ځانه سره په پټه خندل . داسې ډير
وختونه مې په زړه کېږي چې خبرې او سرخوځاوی به مې له نوروسره کاوه خو زړه به مې يوه
.خيال او يو انځور ته خندل
د سوالګرې نجلۍ موسکا ماته هماغسې بريښي. دا له موټر سره يوځای روانه ده او زه ورته
ګورم مخکينی موټر چټکيږي او ورپسې زما موټر هم تيزيږي نجلۍ يو څو ګامه منډې کړي ، بيا
ورو ورو سوکه کيږي زه شاته ګورم او د موټر له شاتنۍ شيشې څخه يې وينم چې هماغسې
.موسکۍ ده ، زما موټر ته ګوري
:موټروان ته وايم
.څومره ښايسته نجلۍ وه خوارکۍ
:موټر وان خپل وچولی تريو کړ
. ورک يې که ډيره ورانه ده وړکتوب ته يې مه ګوره -

ځنګه ؟
څه یې کوې یو څه دوی بیکاره یو څه خلک وران شوي نه ووړ ته ګوري نه له خدایه حیا ورځي .ټول په فساد ککړ دي
.دو مره وړې نجوني ؟ زړه مې سوځي
دغه نجلۍ چې دې ولیده مورنه لري. پلار یې نه پوهیږم څه بلا وهلی، فلج دی. وایي ورونه یې هم مهاجر دي . ټوله ورځ تر ماښامه په سړکونو کې سوال کوي. اوس خو هغه پخواني خلک نه دي، جنګونو ځناوران ترې جوړ کړي، نه انصاف لري نه ایمان. هاغه کافي چې دې ولیده تر ناوخته خلاصه وي، هر راز سړی ورته ورځي، بې ادبي دې ماف... نجلۍ یې کومه ورځ په پیسو تیر ایستلې. سړو وربانديې بې ادبي دې ماف سات تیر کړی، وایي ټوله شپه یې ایساره کړې وه . وایي بیا نو نجلۍ کورته نه ده تللې .. مجبوري ده کنه، خدای وهلې اوس نو ټوله ورځ د .همدغې کافي مخې ته ګرځي. مرداره بې ایمانه مخ دې ونه لید، د کتونه دی
د سوالګرې نجلۍ شنې رڼې سترګې مې را په زړه کېږي په زړه کې مې یو څه غوټه شي . بې اختیاره وایم : دا خو ډیره وړه ده ؟
:موټروان موسکی غوندې شي
څه یې کوې مورې . داسې ډیرې دي . دا خو لاڅه کوې، نورې دي چې سهار انجیوګانو ته - .ځي د کومک په کېسه کې دي
ولې نو انجیوګانې ورسره مرسته نه کوي؟
نه بابا څه مرسته کوي . یو دوه کمپلې ورکي، یو سات نیم ورسره خبرې وکي، بیا یې رخصتې .کي. په دوو کمپلو خو د چا خیټه نه مړیږي
موټر بریک نیسي، د چارراهي په منځ کې دریږي موټرونه یو په بل پسې درېلي دي . یو سپین ږیری بوډا خپله کراچۍ د موټرونو له منځه کشوي. خو له یې له سټړیانه نیمه وازه پاتې ده. معلومیږي چې ځان په زوره کشوي. یو کوچنی ماشوم هلک، ښایي د اووکالو، د اوبو دوه پیپه یې په اوږو اچولي، کله یوخوا او کله بلې خواته کږیږي خو زر زر د موټرونو له منځه ځان ته لاره پیدا کوي . څو شیبې لانه دې تیرې شوي چې د موټر تر کړکېو چاپیر د وړو جینکو او هلکانو ... کتار جوړ شي. یو د ژاولو بسته او بل تش لاس
.موټروان په اکسلیټر پښه ټینګوي ، موټر وړاندې خېزاچوي

مستحق

استاد د خپلې کرتۍ له جیبه د اوریدو اله وایسته . په ښې غوږ کې یې کېښوده ۰ ورپسې یې د کرتۍ له بغل جیبه تور قلم وایست . ښه یې ورته وکتل . سر پوش یې ترې لیری کړ . څو ځله په لوړ غږ وټوخید . خپله چوکۍ یې میز ته ورنژدې کړه .د میز په سر ایښي کاغذونه یې سره . واړول راواړول

د استاد میز زما د میز تر څنګ و . زموږ دفتر له یوې ورې کوټې جوړ و . پنځه میزوچوکی په سختی سره پکې ځایدې . لکه چې په دې ورې کوټې هر شی تپل شوي و . په زوره ورنه دفتر جوړ شوی و. میزونه او چوکی یو پر بل ایښودل شوې وې .

معلم سورګل د خپلې ځانګې له ریس سره جنګ کړی و . عمومي ریس ورته په دې کوټه کې میز ایښی و . سور ګل هیڅکله په خپل میز نه کښیناست خو هر سهار یې یو دوه کتابه پر میز ایښودل . استاد د نوي وزیر له خوا د ولایت له ریاست څخه د ډیر عمر په وجه لری شوی و .

استاد چې ډیر په غوسه شوی و بیا نو دی دفتر ته لیږل شوی و . د استاد میز دروازې ته مخامخ و . او دروازه په هره دقیقه کې لږ تر لږه یو وار چا خلاصوله . یو نه یو چا به که بل څه نه وای نو د کوم بل دفتر پته خو پوښتله .

میلمانه خو مو نام خدا د استاد له برکته بیخي ډیر وو . کله به ډله ډله ، کله یو یو راته او د سورګل پر چوکی باندې به کښیناستل .

زما له ورتګ سره په دغه کوټه کې نور ځای پاتې نه شو .

هر یو به د استاد سلام ته راته . شین چای تیار دم کړی و . د شنو چایو ترموزونه به هر سهار د مامورینو له راتګه مخکې تیار پر میزونو ایښي وو . د دفتر پیاده ګانو به سهار وار له واره چاپونه دمول او بیا به پیتاوي ته یا سیوري ته سره کښیناستل . استاد د خپل میز په روک کې چاکلیت هم ساته او چاته چې به یې زړه وغوښتل ست به یې هم کاوه . د ملیمنو مجلس ماته ورو ورو تکراري کېده . اوله کې اوږد روغبړ . زما او د منور صاحب معرفي او صفتونه او چای.

»»»»»»

نن سهار چې دفتر ته ننوتم استاد زیری رابانډې وکړ چې د دفتر کمپیوتر را رسیدلی . کمپیوتر د روشان صاحب پر میز باندې ایښی و . خوشاله شوم چې د چای څکلو تر څنګ به یو څه کار هم وکړم . خو چې روښاناوۀ مې نو ومې لیدل چې درې ساکټه ورته په کار دی . خپه شوم . استاد او منور صاحب دواړو ډاډ راکړ چې راتلونکې اونۍ چې روشان صاحب دفتر ته راشي حتما به یې ور یادوي چې درخواست ولیکي او د تدارکاتو مدیریت ته یې واستوي . د دوی ډاډګیرنې لا نه وې خلاصې چې د دفتر دروازه خلاصه شوه . د ګاونډي دفتر ریس و . زه ور معرفي شوم :

- په افغاني ښځو کې ترټولو لایقه ده . استاده ده . د دې ساری د افغانستان په ښځو کې نشته .

د چایو پیالي ډکې شوې . استاد د میز له روکه څلور دانې چاکلیتونه راویستل . پر سپین کاغذ باندې یې کېښودل او ټولو ته یې ست وکړ.

ما ته د نوي میلمه نه نوم زده و او نه پوهیدم چې د څه شي استاد دی . د دی لپاره چې ویې پیژنم پوښتنه مې وکړه :

- تاسو په کومې پروژې باندې کار کوئ ؟

دې پوښتنې لکه چې نوي استاد ته خوند ور نه کړ ، د ځواب پر ځای یې زموږ د دفتراستاد ته وکتل .

استاد چې غوښتل زما د بې ادبۍ جبران وکړي ، په زوره وخندل :

- وی ته استاد نه پیژنې ؟ دا خو ټول افغانستان ته ښکاره ده چې د استاد غونډې ساری په ادبیاتو کې نه شته . دی د ادبیاتو استاد او عالم دی .

بیا یې هغۀ استاد ته وکتل ، لکه خواشینی چې وي :

. بخښنه غواړم استاد ، زه تاسې په دې ساده الفاظو يادوم . ستاسو قدر خو پر ټولو فرض دی -
. نوي استاد ماته مخامخ کتل تر شونډو لاندې يې هيله کوم ، مهرباني مو ده ، ويل
منور صاحب چې د استاد په پرتله کمې خبرې کولې د نوي استاد د صفتونو لړۍ پسې اوږده کړه
:.
دوی خو نو د ادبياتو پلار بللی شو . موږ ډېر بختور يو چې دوی په دی وزارت کې کار -
. کوي او بيا زموږ دفتر ته نژدې دي . موږ به د دوی د پوهې او تجربو څخه ډېره ګټه واخلو
منور صاحب د صفتونو لړۍ لا هم پسې اوږده کړه او زموږ د خپل دفتر استاد يې هم د خپل
. کار اتل وباله او زه يې د ټولو ښځو قهرمانه ونومولم
د منور صاحب صفت تر اوسه چا نه و کړی . د استاد ژر ور پام شو او دی يې هم د عاميانه
. ادبياتو ستر استاد او کار پوه وباله
د چايو او صفتونو مجلس لا نه و خلاص چې بيا دروازه خلاصه شوه . يوه مامور سر را ښکاره
: کړ
. هله راځئ . ماشونه راغلي دي -
منور صاحب او دواړو استادانو د چايو پيالې پر ځای کېښودې . يو بل ته د مخکې کېدو په ست
. له دفتره ووتل

»»»»»»»»»»»

: استاد چې دفتر ته راغی له ځان سره بونګيده . منور صاحب يې تر شا و
ډېره بې انصافي ده . عدالت نشته . څوک د علم او پوهې او تجربې په قدر نه پوهيږي . ټول -
. بې سوادان دي
. استاد د خپل ميز روک وتاړه . بکس يې ور واخيست
ـ که دا خلک د علم او پوهې په قدر پوهيدای اوس به د وزارت دا حال نه و. که د وطن خاطر
نه وای ، چې زموږ زړه مو پرې خوږيږي . والله که يوه شيبه دلته پاتې شوی وای . زه وايم
. خير دی وطن دی خدمت به يې کوو. خو دوی نه پوهيږي
. ستاسو قدر د افغانستان ملت ته مالوم دی استاده ، غم مه کوئ . دا چوکی تاسو ته ډېره وړه ده -

: استاد چې له دفتر نه ووت ، ما د منور صاحب نه و پوښتل
څه خبره ده منور صاحب ؟ ولې استاد په غوسه و ؟ -
. ـ هسی خلک ډېر حريص دي . د استاد عالم معاش له دوی زيات حواله شوی
په حقيقت کې يو هم د معاش مستحق نه دی . نه استاد عالم په څه پوهيږي او نه دی ، خو هغه
. دی تاسو يې په خپله ګورئ . دواړه په واسطو مقرر شوي دي
.منور صاحب دا وويل او ورپسې يې د خپل ځان د ليکنو او تجربو اوږده کيسه شروع کړه

د شګو کوټنی

ګل بخته نن سهار هم د نورو ورځو په شان ، مور سهار وخته له خوبه پاڅوله . کړه وړه روانه شوه. له ځانه سره بونګيدله او نه پوهيده چې په چا باندې په قهر شي . کله يې مور ته قار راته چې له خوبه يې پاڅولې وه. کله يې سردار ته چې سهار وخته يې کار ته غوښتله او د مېلمستون کوټې يې ورباندې پاکولې او کله هم خپل ورور پا چا ګل ته چې څو کاله کېږي مساپر شوی او درک يې نشته .

ګل بختې هر سهار ۶ بجې ځان مېلمستون ته رساوه . د مېلمنو کوټې يې پاکولې . زياتره ميلمانهٔ بهرنيان و . د ګل بختې معاش دومره زيات نه و. د مېاشتې ۵۰ ډالره يې اخيستل ، خو کله به مېلمنو شيريني مريني ورکوله چې که سردار ورباندې نه خبريدای دېته پاتې کېدې . سردار ټولو کار کوونکو ته ويلي وو چې که مېلمانه څه شيريني چا ته ورکوي هغه زما حق کيږي ، تاسې ته خو زه معاش درکوم .

نن چې ګل بخته مېلمستون ته ورسيده لا سلام يې نه و اچولی چې سردار ورته وويل:

هله هغه د کونج کوټه پاکه که چې نوی مېلمه راځي .

ګل بختې ژر جارو ، سپل او سافيان واخيستل ، د کوټې خواته روانه شوه. په دې کوټه کې يوه المانۍ ښځه اوسيدله چې د ګل بختې ډيره خوښه وه . ګل بختې چې کله د هغې کوټه پاکوله ځان يې د هغې په ځای فکر کاوه . نوم يې ورته نه ورته خو مګي ته نژدې نوم يې درلود.مګي جګه ، نرۍ وه او شنې سترګې يې درلودې ويښتان يې ژيړ بخنه طلايي وو. کله چې به مګي له کوټې وتله او ګل بخته به د کوټې پاکولو ته تله ، د خوشبويو کريمونو او پوډرونو بوی به په کوټه کې خپور وو او ګل بختې ته يې د يوه ارام ښکلي او ښايسته ژوند سا وربخښله . ګل بختې به کله چې تشناب پاکاوه دروازه به يې ورپسې بنده کړه ، په غلا غلا به يې د مګي کريم او پوډر په خپل مخ ووهل . ايينې ته به يې وکتل ، ځان به ورته د مګي په شان ښايسته کاکه او ازاده ښکاره شو.

نن سهار چې ګل بخته کوټې ته ننوتله کوټه خالي وه . د مګي کالي و بکسونه او کمپويټر په کوټه کې نه و . ګل بخته ژر تشناب ته لاړه چې وګوري د مګي څه هير شوي که نه . که ګوري پر مېز باندې د خوشبويو کريمونو يو وړکی ډ بلی پروت و. ګل بختې ژر ډبلی خلاص کړ. د ډبلې په يوه څنډه يو څه کريم پاتې و ، ګل بختې ډبلی د کمېس په جيب کې واچاوه. سترګې يې د دستشوی پر شيشه د عطرو پر بوتل ولګيدې . ګل بختې د بوتل سر خلاص کړ. د عطرو بوی د تشناب فضا ډکه کړه . ګل بختې دا بوتل هم جيب کې کېښود ، ځان ته په هنداره کې مسکۍ شوه ، خپلو سترګو ته يې چې وکتل ، جمال يې ور په زړه شو . جمال د دوی ګاونډی دی چې له ګل بختې څخه څو کاله مشر دی ، هر سهار مکتب ته ځي . ګل بختې چې به کله جمال ليده خوله به يې بيواکه وازيدله او د جمال خوله به يې ځارله چې څه به ووايي . جمال چې به کله نورو همکلانو سره و ګل بختې ته به يې هيڅ پام نه کاوه خو کله به چې يوازې و ، ګل بختې

سره يې روغبړ کاوه ، د کار پوښتنه يې ترې کوله ، د خپل مکتب او سبق خبرې يې ورته کولې .

ګل بختې به زړه کې ويل که چېرې دا هم مکتب ته لاړه شي سبق ووايي بيا به جمال ورسره ډيرې خبرې وکړي. ګل بختې له ځان سره د جمعې د ورځې په باب فکر وکړ چې کار ته نه .راځي ، جمال به ووينې ، د مګي پوډر به په مخ ووهي او عطر به په ځان وشيندي

. ګل بخته په همدې فکرونو کې وه چې د سردار غږ يې واورېد

. ؛ اې ګل بختې ! هله دا بله کوټه پاکه که

. ګل بختې لا د مګي د کوټې په پاکولو هم پيل نه و کړی

»»»»»»»»»»»»»»»»

هلته د ښار په بل ګوټ کې جمال مکتب ته روان و،کله چې له دروازې څخه ووت د ديوال شا ته ودرېد ، د واسکټ له جيبه يې کوچنۍ هينداره راويستله ، خپل ويښتان يې په کې وکتل . جمال ته د ځينو هلکانو جلا داره ويښته ډير ښه ايسيدل خو نه پوهيده چې څه پرې کوي . ده نن سهار خپل ويښتان په اوبو لامده کړي و خو هغسې جلا داره نه بريښيدل . جمال څو ځلې هينداره د خپل مخ په وړاندې ښکته پورته کړه سترګې يې ورته تنګې کړې او يو څه قانع شو . ورو يې هنداره جيب کې کېښوده ، شا و خوا يې وکتل چې هسې نه چا ليدلی وي او له دروازې ووت ، د مکتب . خواته روان شو

جمال هر سهار دغه وخت له کوره ووت او د مخامخ کو څې په لاره مکتب ته تهٔ . د کوڅې په سر کې د جنرال کور و . جمال هر سهار د جنرال موټر ليده چې لور يې پکې ناسته ده او له دروازې څخه وځي . يو سهار چې جمال د جنرال د دروازې مخې ته تيريده د انګړ دروازه خلاصه شوه . موټر راووت . جمال په خپل ځای ودريد چې موټر تير شي . له ډير نژدې څخه يې د جنرال لور وليده چې د موټر د شا په څوکۍ کې ناسته وه . جمال ته د جنرال لور ښايسته پيغله ښکاره شوه . ارغواني جامې يې په ځان کې وې . تورې عينکې يې په سترګو وې ، اوږده ويښتان يې په اوږو پراته وو . چې موټر تيريده نجلۍ د جمال خواته وکتل او په شونډو يې نرۍ . موسکا خپره شوه

جمال په يوه شيبه کې ځان د جنرال لور د خيالونو شهزادګۍ احساس کړه . له هغې ورځې جمال چې هره ورځ له کوره ووت د جنرال د کور په لاره مکتب ته تهٔ او د جنرال د لور د ليدو . هوس به ورسره و کله به يې د هغې ليدل په نصيب شو ، کله نه

جمال ته د جنرال د لور يوه شيبه کتل د ټولې ورځې او شپې د خيالونو سر چينه وه . همدا چې دراتلونکې ورځې په فکر کې شو چې څنګه ودريږي .څنګه نجلۍ ته وګوري او څه وکړي چې د نجلۍ پام ځانته راواړوي . نن سهار جمال له هرې ورځې څخه زياته تلوسه درلوده . پرون سهار چې دی د جنرال د کور د دروازې مخې ته دريدلی و او موټر راووت د جنرال لور د جمال خواته مخ واړاوه او ورته وموسکېدله . جمال خيال وکړ چې د تورو عينکو لاندې يې سترګې ده ته ګوري او خاندې ، نن يې په هماغه خيال کاکل لوند کړی او ږمنځ کړی و او له ځانه سره يې په هينداره کې د څو ډوله موسکېدو تمرين کړی و چې که د جنرال لور ورته وموسکېده دی به . هم په ځواب کې ورته وموسکيږي

»»»»»»»»»»

جمال د جنرال د کور خواته ورو روان و ځکه د جنرال د لور د وتلو وخت لا نه و ، دی په سو :چونو کې ډوب و چې له شا څخه يې خپل نوم واورېد

! جماله -

جمال شاته وکتل ، ګومان یی وکړ چې هسې یې په خیال کې خپل نوم اوریدلی . خو غږ رانژدې
: شو
اې جماله ! ودریږه !چېرته بیسده بیسده راون یې ؟ -
جمال لږ ورو شو ، شاته یې وکتل . که ګوري انور همصنفی یی په غټو غټو ګامونو ور نژدې
: کېږي . جمال ودرید . انور وویل
:مکتب ته روان یې که نه ؟ جمال ځواب وکړ
.هو -
. نو راځه چې لنډ ورشو ، داسی -
. انور د جنرال د کور د کوڅې نه مخکې بلې کوڅې ته اشاره وکړه
: جمال وویل
. ته ورځه . زما دلته په دې کوڅه کې کار دی
. جمال ورو وویل چې له انوره ځان خلاص کړي
ـ څه کار دی بابا ؟ په دې سهاري کې ؟
.انور شله و
: جمال زړه نا زړه وویل
. هسی یو چا سره مې وعده ده -
. ـ په دی سهاري خلکو سره څه وعدې کوې راځه مکتب ته ځو چې ناوخته کېږی
.ته ورځه . زه بیا راځمه -
. ـ ښه نو ته د جنرال د کور له کوڅې تیریږې
. د جمال زړه کړوپ وکړ . زړه کې یې وګرځیدل هسې نه چې انور ورباندې خبر شوی وي
ـ کوم جنرال ؟
.جمال ځان ناګاره واچاوو
. ـ هاغه . د ړندې پلار
: جمال ژر وپوښتل
کومه ړنده ؟ -
:انور وویل
دغه جنرال چې کور یې د دې کوڅې په سر کې دی . ړنده لور لري . تورې عینکې په -
. سترګو کوي او هره ورځ په موټر کې چېرته روانه یې د ړندو مکتب ته به ځي
جمال ته د جنرال د لور د تورو عینکو تر شا سترګې او د شوندو په څنډو موسکا د ماشومانو د
شګو کوټنۍ انځور شوه چې د انور د خبرو په یوه انګازه کې ړنګه شوه . جمال داسې احساس
کړه لکه د زړه تل یې چې تش وي لکه چې سوری شوی چې وي . پښې یې سستې شوې . خو نه
. یې غوښته چې ځان پوه کړي . د جنرال د کوڅې خواته روان شو
:انور ورپسې غږ وکړ
! ډیر مه ځنډیږه -
»»»»»»»»»
د جمعې په ورځ د غرمې نه مخکې جمال د خپل کور د دروازې څنګ ته ولاړ و، د لارویو او د
: کوڅې د هلکانو سیل یې کاوه ګل بخته له کوره ووتله . جمال ورباندې غږ وکړ
اې ګل بختې چېرې روانه یې ؟ -
: ګل بختی خپله جینګه خوله د څادر په پیڅه پټه کړه ، په شرمنا ک اواز یې وویل
. سودا پسې -

جمال بیا غږ وکړ : له کار سره څنګه یې ؟ -
: ـ ګل بختې سر یوې خواته کوږ کړ ورو یې وویل
. نور نو نه ځمه کار ته -
ـ ولی ؟
. ـ سردار ځواب کړم
: جمال په ټوکه وویل
په کار کې دې هم خوبونه کول که څنګه ؟ -
ګل بختې ته په زړه کې د مګې د وتلو او د هغې د کریمونو کېسه ور وګرځیده ، له ځانه سره یی
. وویل : کشکې مې نن هغه کریم وهلې وای

واوره

پروین واوره پلمه کړه او له دفتره وخته ووتله . واوره د رڼو مرغلرو د هارونو په شان په نڅا
نڅا او ټوپونو ټو پونو مځکې ته ښکته کېده . دومره چې د کب د مېاشتې په نیمایې کې د واورو
وریدل غیر معموله وهَ، ښکلا یې هم هماغومره په زړه پورې وه. د هاغه دوست لیدو ته ورته
. و چې په تلو وي او ښه خبر یې چې درنه روان دی
پروین پوهیدله چې د پسرلې په درشل کې واوره ډیر نه ځنډیږي . په منډه وریږي اوپه منډه هم
دریږي . په وریدو سره د هیر شوي ژمې خاطرې ژوندئ کوي . چې دریږي د پسرلې هوا
خپروي . په دې شیبه چې واوره وریدله پروین غوښتل چې ویې نمانځي ، تنفس یې کړي . د
. کړکۍ تر شایې دا نه کېدل
پروین خپل دستکول واخیست . له دفتره ووته . پروین په زړه کې لږ نارامه وه. پوهیدله چې
ځان تیر باسي . واوره هسې پلمه ده. دا د واورې او ژمې پای نه و چې پروین یې نارامه کړې
وه .د نژدې دوست ، امېن سره خدای پامانۍ ځوروله . واوره به بیا وریدله ، ژمي به بیا راته
. .خو امین د تل لپاره افریقي ته روان و
امېن د نسیمې نژدی ملګری و. دوی دوه کاله د سرې مېاشتې په یوه دفتر کې کار کاوه. امېن
. له افریقې څخه راغلی و چې په افغانستان کې کا ر وکړي
»»»
نسیمه نه پوهیده چېرته ځي خو دومره پوهیده چې پام بدلوي. ملګری یې جواد زړه ته
ورګرځیده. حوا هم یوه نژدئ ملګرئ وه. څو مېاشتئ مخکې یئ مېړه د موټر په ټکر کې وژل
شوی و. د حوا له واده څخه څو مېاشتې نه وې وتلې. دا لا مېندواره وه. دې پیښې د حوا ټول
ملګري متاثره کړي وو. د حوا د لیدو خیال د نسیمې زړه وزبېښل . د حوا دلیدو اود هغې د
غمجنو کېسو اوریدل چې څومره مېړه یې وریادیږيَ ، نسیمې ته یو ډول خپګان پیدا کړ. له
هغې ورځې راهیسې چې د حوا مېړه وژل شوی و ، نسیمه هره ورځ د حوا دیدن ته تله او کېسو
ته یې چې د مېړه تکراري خبرې وې اوریدې . خو کله چې د حوا زوی پیدا شو او دا ورسره
بوخته شوه ، نسیمه ډیره نه ورتله. کله به یې احوال اخیسته . نن یې زړه کې ګرځیدله . خو

نسيمې ته واورې ډير خوند ورکړی و ، نه يې غوښته چې د حوا غمجنې کېسې د واورې خوند ورنه واخلي .
چېرته لاړه شي؟ نسيمې د يوې بلې ملګرې په فکر کې شوه ـ نازو . نازو هم د نسيمې نژدې ملګرې وه. نازو د ملګرو په منځ کې د   خنداني او مستي په نامه مشهوره وه. تل يې خندا په خوله کې وه. د ډيرو غمجنو پيښو کېسې يې هم په ټوکو او ټکالو کوله . دا هم د حوا د مېړه په مړينه خپه وه خو د موټر د ټکرکېسه يې په ټوکو کوله . حوا هم پوهيدله چې نازو د زړه څخه نه خاندي خو هسې غواړي غم د خندا تر شا هير کړي . د نازو ملګرو ته مالومه وه چې دې ته ژوند طنز مالومېږي . يو تريخ طنز چې په خندا ارزيده . دې په خپل ژوند پورې هم خندل .
نورو ته نازو د ژوند لوبه بايللی وه . پنځلس کاله يې د واده تير شوي و خو اولاد يې نه درلود . پروسږکال يې مېړه بله ښځه کړې وه . خپلو خپلوانو ته نازو کم بخته او بې تالو وه چې خدای د اولاد څخه بې برخې کړې وه. نه په تاويز شوه نه په نظرونو، نه په ملا او نه په زيارتونو. څه نه وو چې نازو د اولاد د موندلو لپاره ونه کړل خو سوال يې ونه منل شو.   نازو دا تالې هم نه درلوده چې مېړه يې د دې په خوښه بله ښځه وکړي او دا د کور مشره شي . ډيرو ښځو اولاد نه درلود خو مېړونو چې يې له دويم واده وروسته بيا هم ورسره اوسيدل . ځيني خو لا ښه مېړونه وو چې د ښځې په سلا به يې ښځه کوله او د کور اختيار يې هم لومړنۍ ښځې ته ورکاوه .
نازو دومره سياه بخته وه چې مېړه يې بيخي وطن پرايښی و. پاکستان کې يې واده کړی و او طلاقه کړې نه وه خو په کال کې هم يووار ورته نه راته . نازو يې پرايښې وه .
نورو ته چې نازو هر څه وه دا خپله د خندا او ټوکو ډکه وه چا چې به د مېړه خبره ورته کوله دې به دومره ورپورې خندل او ملنډې به يې وهلې چې تا به ويل دې د ګډ ژوند لوبه ګټلې ده او بايلونکی يې مېړه دی . نازو پر مېړه خندل چې څنګه کم عقله و چې ۱۵کاله منتظر پاتې شوی و.
نازو د مېړه په پخواني کور کې يوازې ژوند کاوه .هيڅوک نه پوهيده چې د نازو ګذاره څنګه کېږي خو هيچا يې شکايت نه و اوريدلی . هيچا يې ژړا نه وه ليدلې او هيچا يې ښيرا نه وه اوريدلې . په همدې نازو د خپلوانو خوښه وه . ډير وخت يې هم دخپلو خپلوانو او دوستانو سره تيريده.
نسيمه   د نازو په فکر ځان سره وموسکېده او د کور خوا ته روانه شوه .
نسمېه چې د نازو د کور دروازه ټکوله په زړه کې يې د هغې ټوکې ګرځولې چې د دې په ليدو سره يې خامخا کولې . شيبې تيرې شوې. د چا د پښو غږ نه و. نسمېې بيا د دروازې زنځير په دروازه لږ په زوره وټکاوه . بيا چوپه چوپتيا وه . نسميې چې نه غوښتل دا ومني چې نازو نشته بيا بيا يې دروازه وټکوله . يقين يې شو چې نازو چېرته تللې ده. نښه به ورته پريږدي . نازو مکتب نه و ويلی خو لوستل يې په جومات کې زده کړي و . نسمېې خپل دستکول کې د يوې ټوټې کاغذ او قلم په لټه کې شوه. د سودا يو رسيد يې پيدا کړ. قلم نه و. د وروځو قلم يې واخيست. څوکه يې ماته شوه. نسيمې يوه لوټه د دروازې په زنځير کې نښه کېښوده چې ګوندې نازو پرې پوه شي .
»«
واوره لا وريدله .خو ورځ لا اوږده وه. مازديګر د نسيمې خوښ و. د يوې ورځې د تيريدو او د بلې د راتلو رنګ يې درلود. ماسپښيني مهال ورته لټ ايسيده.
اوس څه وکړي ؟
بازار. بازار د وخت د تيريدو لپاره ښه لاره ده.

نسیمې یو کمپس واخیست چې د لسو نورو کمپسونو سره یې چې تر اوسه یې نه دي اغوستی یو ځای کېږدي. یو د پودرو قوتی یې هم واخیسته چې په الماری کې ورک شي .
کابو مازدیګر و.نسیمه د امېن د دفتر له لارې د کور خواته روانه شوه. د امېن د دفتر څخه چې تیریدله د دفتر خواته یې کتل . د امېن نښیې یې څارلې . د دفتر دیوالونه او کړکۍ سپیره او هیر شوي مالومېدل.
نسیمې له ځانه سره وموسل او ګامونه یې ګړندي کړل .

واده

د محفوظ مور لګیا ده خبرې کوي خو زه یې نه اورم . غوږ ورته نه ږدم . خبرې یې تکراري دي . ما ښام چې کورته ځم د ورځې حال راته وایي . سهار بیا خپل خوبونه راته بیانوي . نور یې خبرې راته خوند نه راکوي . د محفوظ د مور ژوند هم تکراري او یو نواخته دی . سهار پاڅیږي ما ته چای دموي . کور پاکوي بیا دوډۍ پخوي . د شپې خوبونه ویني .
د محفوظ د مور عمر ما ته نه دی مالوم . د مخ ګونځې یې بیخې ډیرې دي ښایي تر ما مشره وي . خو دېته هم د خپل عمر پته نه لګیږي . په دې هم نه پوهیږي چې لومړی اولاد یې څو کاله مخکې پیدا شوی . دا وایي ورته د وخت او ساعت او کال چل نه ورځي . د ډیرو شیانو چل نه ورځي . د رنګونو فرق هم نشي کولای . د زرغون په ځای شین راوړي د سره په ځای ابي . یوازې په تور او سپین پوهیږي . د سهار ماسپښین مازدیګر ماښام توپیر هم د ملا له اذان سره کولای شي .
دا تر ما مشره ده خو زما کارونه کوي . یا ښایي غوسو او غریبیو خواره کړې وی او په اصل کې تر ما ځوانه وي . مېړه یې ایران ته تللی ، څو کاله کیږي چې احوال یې نه دی راغلی . دا یې چې کله یادوي زامن یې ورباندې په قاریږي چې ولې یې یادوي . اوس چې کله د ایران خبر په تلویزیون کې ویني سترګې تلویزیون ته نیسي ، خپل مېړه لټوي . مشر زوی یې د طالبانو سره په جګړې کې وژل شوی دی .
دا چې کله خپل زوی یادوي ورسره هغه بدې ورځې یادوي چې د شهیدی د معاش د اخیستلو لپاره ټاکلي دفتر ته تلله . اوس هغه معاش بند شوی دی .
د محفوظ مور باندی مې په اولو ورځو کې ډیر زړه خوږیده . د کتابونو خبرې مې په زړه کې ګرځیدې چې خلک ناپوه ساتل کیږي او ورته د پوهې موقع نه ورکول کیږي نو ګناه د هغو ده چې دې خلکو ته یې د پوهې او روزنې لارې نه دې برابرې کړي . خو اوس مې د دې ناپوهي په غوسه کوي . خبرو ته یې غوږ نه ږدم . سترګو ته یې نه ګورم . دا هم چې راته ځیره شي وربانډې په قاریږم .
د سیورې په شان ده. راسره ده خو شتون نه لرځ . ګورم یې خو لمسوم یې نه . اورم یې خو غوږ ورته نه ږدم .
زه له ځان سره په دعوا یم . فکر مې یو څه وایي خپله بل څه کوم . زړه مې وایي د محفوظ مور بیچاره مظلومه ده . په هیڅ نه ده خبره . دا خو د دې ګناه نه ده چې د مربا او د غابښو د

کريم توپير نشي کولای . دومره چې دا ماته بې سره ښکاري دومره به زه دې ته بيکاره مالومېږم
. . ولې به ورته په غوسه کېږم
»»»»»»»»»»
دتيلفون زنګ اورم . له ځانه سره وايم نه يې پورته کوم . ستړې يم بيا به وروسته ځواب ورکم .
: د محفوظ د مور د کلکو ګامونو غږ اورم تيلفون يې ماته راوړی
. دغه ده تيلفون دې -
: ورباندې چيغه کوم
په تا يې څه ؟ ولې دې راته راوړ ؟ -
خپل غږ راباندې بد لګيږي . لکه چې د بل چا وي او د ليرې نه يې واورم . د تيلفون زنګ هم
.راباندې بد لګيږي
! بلې –
. سلامونه . بيا هم زه يم
شاعر ملګری مې دی چې پرون يې راته د نوي کار مبارکي راکړه او اوس يې بيا تيلفون کړی .
دوه کاله مخکې يې مېرمن مړه شوه او دی يې ډير وځوراوه . ملګري يې وايې دی په خپلې
: مېرمنې مېن و . نه پوهيږم بيا يې ولې تيلفون کړی .غږ يې ورو اورم
يوه پوښتنه وکړم خوا دې نه بديږي؟
. ولی به مې خوا بده شي ؟ ووایاست
. خوپه زړه کې وايم خامخا کار يې چېری بند دی ما واسطه کوي
زما سره ګډ ژوند کوې ؟
. چوپه پاتې کېږم
فکر کوم. واده ؟ اوس ؟
ټول هغه صفتونه مې چې پخپلو مقالو کې د ناوې ا و مېرمنتوب لپاره ليکلي و او ورباندې مې د
تپل شويو ذهني مېعارونو نوم ايښی وو په زړه کې مې راو ګرځيدل . ښځه چې واده کوځ بايد
....ځوانه وي ښايسته وځ د کور په کار بلده وځ او .....او ....او
.- زه به ورباندې فکر وکم
.... - زه له ډيره وخته راهيسې په تا مېن وم خو واده
. خبرې يې نه اورم تکراري دي . د کتابونو د مېنې کېسو ته ورته دي
: غوږی ږدم . د محفوظ مور پوښتنه کوي
څوک و؟
. زه ځواب نه ورکوم

مالګه

نازو په کورنۍ کې تر ټولو کوچنۍ وه. لا ېنځه کلنه نه وه خو کله کله مو د نجیب کا کا دکان ته په سودا پسې لیږله . د نجیب کا کا دکان د کوڅې په بر سر کې و. خو هغه ورځ چې نازو د خپلې ملګرې کور ته په لار د نجیب کا کا د دکان له مخې تیریده ، نجیب کاکا د دې په لیدو د دکان له منځه د خپل ځای نه پاڅید او دا یې له لستوني ونیوله ؟
. چیرې ځې جلۍ ؟ خیرت خو دی؟ راځه کلچې مې راوړي -
نازو څو شیبې بې ځایه هڅه وکړه چې لاس خلاص کړي ، خو پښې یې سستې شوې ، ورو یې وویل :
. لیلا کره ځم -
د نازو خبره لا نه وه ختمه شوې چې نجیب کاکا د متو نه ټینګه ونیوله او د دکان منځ ته یې کش کړه .
. راځه راځه کلچې مې راوړي -
کا کا چې دا ویل غږ یې یو ډول ریږدیده ، رنګ یې سور شوی و.همداسې چې د نازو لاس یې ټینګ نیولی و په بل لاس یې یوه دانه کلکه کلچه له شیشه اې بوتل څخه وایستله او نازو ته یې ورکړه. نازو سر وښوراوه او لړ شاته شوه . خو مخ یې د دکان د پردې خوا ته اړولی و او د پردې یوې څنډې ته یې ځیر ځیر کتل .
د نجیب کاکا دکان څار کونجه و.په دوو خواوو کې د لرګو تاقچې وې چې پکې د میوو د شربتو کاغذي قوتي ، دکالو د پوډور قوتي ، برقي ګروپونه او نور ډول ډول نوي او زاړه کاغذي او وسپنیز قوتي او د کالو ژیړ صابون کتاراینبی و . د دکان په یو کونج کې د بوجیو یوه پرده ځړول شوې وه. له پردې سره یوه پسخانه جوړه شوې وه چې کا کا د لمانځه لپاره او کله کله ماسپښین د یوې سترګې خوب لپاره هلته ته. د د کان مخی ته ټوکرۍ یوبل ته نژدې دوه کتاره اینبودل شوې وې . بوره ، تور او شین چای ، ګوړه ، ماش ، لوبیا ، دال ، او نور ضروري شیان په همدې ټوکریو کې وو. د ټوکریو تر شا د نجیب کا کا د کیناستو ځای و. یو زوړ ترازو او څو تیږې هم د ټوکریو په څنګ کې وې.
د نازو دا پرده ډیره بده ایسیده. د پردې نه بوی ته. یو ډول د دوړو او خیرو سرییښناکه بوی .هر کله چې به نازو مور د سودا پسې د نجیب کا کا دکان ته لیږله د نازو سترګو ته همدا پرده دریدله . د نجیب کا کا ټول دکان سرییښناکه و چې د نازو په لمن او لستونو پورې نښتی و. کله خو نازو دا چسپناکي ان په خپل فکر کې احساساوه او ترې نشوای جلا کیدی .
اوله ورځ چې نازو دا پرده لیده ټکنده غرمه وه. په کوڅه کې څوک نه ښکاریده. نازو مورمالګې پسې لیږلې وه . نجیب کاکا په دکان کې نه ښکاریده. نازو له ځانه سره بوګنیدله ، سندره یې بلله په زوره یې غږ وکړ: - اې نجیب کا کا !چیرې یې ؟ مالګه راکه !
نجیب کاکا سر د پردې تر شا ښکاره کړ . نازو لړه حیرانه شوه . هیڅکله یې نجیب کا کا لوڅ سر نه و لیدلی . ټل به یې یو لوی پټکې په سر و. دا وار یې سر لوڅ و. سترګې یې سرې وې . نازو یې چې ولیده را مخته شو. شا و خوا یې کوڅې ته وکتل . هیڅوک نه و. خوله یې د شوخو هلکانو په شان وازه شوه . نازو ته یې په سترګکو وویل :
ښه مالګه غواړې ؟ -
.هو. مور مې ویل ښه سپینه مالګه راکه

.- راځه راځه چې ښه سپینه مالګه درکم
نجیب کا کا دا وویل او د بوجۍ یوه څنډه یې پورته کړه او نازو ته یې د سر په اشارې د راتګ بلنه ورکړه. نازو حیرانه شوه . نجیب کا کا هیڅکله سودا د پردې شا ته نه ساتله نن یې ولې
: مالګه هلته ساتلې ؟ نجیب کا کا بیا غږ وکړ
راځه . ښه مالګه غواړې که نه ؟ که توره مالګه درکم ؟ -
: نازو زړه نا زړه دکان ته وختله . له ځان سره یې وویل
. مور مې څه ونه وایي چې ولې دکان منځ ته وختم. نه خو ښه مالګه راکوي -
. د نجیب کا کا تر شا پسخانې ته لاړله
دپردې تر شا یو کونج جوړ شوی و. نه ګردی و او نه اوږد . درې کونجه ځای و. یوازی یو خیرن پټو د زړې سترنجۍ پر سر پروت وه. نجیب کا کا کښیناست او د نازو خوا ته یې لاس وغزاوه. نازو وکتل . هیڅ شی نه و. مالګه به چیرې وي . نجیب کا کا داسې ورته کتل لکه وږی او تندې وهلی سپی چې د غپا زور ونه لري ... په وازه خوله نفس نفس ووهي ؟ او درته ګوري
.
کومه ده مالګه ؟ -
. راځه کښینه . مالګه به درکم . نازو یې تر لاس ونیوه او کش یې کړه -
»»»»
.نجیب کا کا په زوره وخندل . ژیړ غاښونه یې نازو ته دلیوه غاښونو ته ورته ښکاریدل
کا کا خپل پټکی پر سر کړ او د پردې څنډه یې پورته کړه . نازو ته یې اشاره وکړه چې ووځی . نازو زنګیدله . پښې یې سستې وې ، یوه خوا بله خوا لویده. اوښکې یې روانې وې ، شونډې
. یې رپیدې
- چې و نه ژاړې . که مور دې خبره شي وژني دې ، پوهیږې ؟ که خبره دې له خولې ووته خدای دې شرموي . شرم دی شرم . که بني بشر درباندې خبر شي ، بیا به ګورې چې څه تورتم درباندې لویږي؟
نازو غوښتل چې منډه کړي خو پښې یې درنې وې منډې یې نشوای وهلی . نجیب کا کا ځان په
. خپل ځای کې سمواوه
. فکر دې ونیسه د کلچو پر میدو دې پښه کیښوده ، ګناه لري
نازو ښکته وکتل پښه یې یوې خواته کړه اوله دکان څخه ښکته شوه. د نجیب کا کا غږ یې په
. غوږو کې په نیمو شپه کې د لریو لیوو چیغو ته ورته راته
! مالګه دې واخله وا نجلۍ
هغه ورځ پر نازو لکه کال تیره شوه . ماتې پیسې یې په ورغوو کې چسپناکه نښتې وې . ټول ځان یې چسپناکه و. ټوله دنیا خیرنه ا و چسپناکه ورته بریښیده. مور یې وربانډې په قار وه چې
.ځنډ یې کړی او مالګه یې نه ده راوړې
. هغه کرۍ ورځ نازو ژړل . له خدایه ډاریده
»»»»»»
له هغې ورځې وروسته نازو د نجیب کا کا نه ویریدله خو چا ته یې نشوای ویلی . څو وارې یې زړه کې وګرځید چې هوسۍ ته ووایي بیا به یې د کا کا خبره یادیدله چې خدای به یې وشرموي .
مور چې کله سودا پسې دکان ته لیږله نازو ورته په زړه کې ښیراوې کولې . مور نه یې بد راته. دهوسۍ نه یې هم بده راتله ، زمري سره خو هسې هم ورانه وه. ځان خو څه کوې . له
. هماغې ورځې راهیسې یې له خپل ځا نه کرکه کوله. خیرنه ، چسپناکه او بد بویه وه
»»»»

: نن هم نازو ځان بدبويه ،چسپناکه او خيرن احساساوه . تر شونډو لاندې يې وويل
. خوشي مې که ليلا کره ځم -
.   په زړه کې يې دعاوې کولې چې يو ځوک په کوځه کې ښکاره شي خو هيڅوک پيدا نه شو
. د نازو شونډې رپيدې شا شا ته يې کتل او د نجيب کا کا تر شا د پردې شا پسخانی ته ننوتله

ميلمه

امان خېل نژدې ملګري او همکاران ما ما کره کلي ته بللي و. د ملګرو په ډله کې زه تر ټولو نا بلده او ښاري ښکاريدم. په ټول مجلس کې يوازينی ښځه وم هغه هم وروسته له ډيرو کلونو له خارجه راغلي وم. همکاران مې ښه خلک و. د ژوند ، ادبياتو، او سياست په باره کې مو يو نظر درلود او همدې وجې موږ سره نژدې کړي وو. خو د امان د ما ما زامنو او د کلي نورو . ميلمنو ته شايد زۀ ډيره بل رنګ وم ، ښايي د منلو وړ هم نه وم
په مېلمنو کې يوۀ پټ پټ خولې سرې پټ پټ ماته کتل . ور پام مې شو. زما چې ورباندې سترګې لګيدې سترګې به يې ښکته کړې . دی په ټولو کې اصلي کليوال ښکاريدۀ . څېره يې هم د ځيرۀ پښتانه وه. وتلي باړخوګانو ، ژورو شنو سترګو او تروۀ تندي يې د افغانستان د خلکو پوست . کارتو نه را په يادول
نسواري پټو يې تر ځان چاپېر کړی و، د کړکۍ دروازی ته يې ډډه وهلې وه. نورو هم پټو درلود خو د دۀ بل ډول ښکارېدۀ. غلی ناست و . څو وارې مې ورته وکتل . په هر وار يې ما ته : کتل . له ځانه سره مې ويل
ددۀ په نظر ښځه کم عقله ده ، يوازې به د کور او ماشومانو د ساتنې لپاره مناسبه وي. دی به ښځو ته ارزښت نه ورکوي . ښځه يې خبره هم نه ده چې ميړه يې چيرې مېلمه دی . ښايې ډوډۍ ورته پخوي ، منتظره به ورته ناسته وي . دی چې کور ته ځي ښځه يې ترې په ډار ډار پوښتي چې ډوډۍ تياره کړي که نه ، دی ورته تر ژبې لاندې وايې نه ! ښځه يې چای ورته تياروي . خو دی ولاړيږي خپل ځای کې پرېوځي . ښځې ډوډۍ نه ده خوړلې ، وږې ده . ډوډۍ تودوي . دی موړ دی ، زړه يې غواړي مينه وکړي .   په ناحقه ټوخيږي . دا يې ښځې ته نښه ده . ښځه يې راځي څنګ ته يې پرېوځي .   څو شيبې وروسته دی ساه ساه . کيږي ښځې ته شا اړوي . هغه ورو ترې لټيږي
سبا سهار سړی د لمانځه په وخت پا ځيږي   ، تشناب ته ځي . تودې اوبه نشته . ښځې ته قاريږي : اوبه چيرې دي او پدر نالتي ؟
. چورتونه بس کوم . بيا مې سترګې ورسره نښلې
: د ځان په هکله د ده فکرونه راسره سپړم
»»»»»
توبه نعوذ با الله دا څومره بې حيا ښځه ده .   نه شرميږي . په نيغو سترګو راته ګوري . ښځې چې خارج ته لاړې شي حيا او ايمان يې ورک شي . د کومې کورنۍ ده ؟ ورور نه لري مېړه نه لري . د يوې ډلې نارينه و په منځ کې ناسته ده . هر وارې چې ورته ګورم د دې سترګې ما ته برګې وي . زه خو ورته ګورم چې وګورم ښځه چې خارج ته ځي څه خبل وي . دا نو ولې

ماته ګوري ؟ خامخا دا هم له خارجه د راغلو جينکو په شان بېباکه ده . دين او ايمان يې بايللی .
کله دې نارېنه وو سره کله نورو سره هسې ..... ده . شراب به څکي . له دې ټولو نارينو سره
به مجلسونه کوي . ناڅي به هم . پيسو لپاره به څه کارونه کوي . دا ډول ښځې ميړه نه لري .
څوک يې نه ودوي . دې ته يوازې شتمن سړي ښه ښکاري . موږ کليوال ورته انسانان نه ښکارو
. خدازده څه شي ته دلته راغلې ده ؟
نن دلته سبا به چيرې وي ؟
***

ناوخته دی . ټول راولاړېږو . د امان د ما ما د زامنو او نورو کوربنو کليوالو سره خدای پامانی
کوو . غلی ميلمه د دروازې په څنګ کې ولاړ دی ، راغليو ميلمنو سره په لاس مخه ښه کوي .
: زه ورنژدې کېږم . وايم د خدای پامان . دی ښکته ګوري ، ورو تر شونډو لاندې وايي
خورې مخې ته دې ښه

نـکريزی

د مشر بابا کلا دماشومانو ، ښځو او ځوانانو د شور او زوږ سره خوځيږی . د کلا دروازی ته
نژدی خليپه انور د وريجو تور غټ ديګونه بار کړی . خپله د ديګو څنګ ته پر يوه ډبره ناست
دی او ماشومان د خپلو ديګونو خوا ته نه پرېږی . دماشومانو نه د نويو کالو د پاک ساتلو
سودا او د ميندو سپارشتونه هير دی . خاندی چغی وهی ټوپونه اچوی . هسی د خپلو همزولو په
ليدو او نويوکالو خوشاله دی خو نوم د ی د واده. .
اوس اوس يواځی په يو نيم ودونو کی دی چی کورنی په خوشالی سره ټوليږی او ورسره
ماشومانو ته هم د لوبو او منډو او شه ډوډی موقع پيدا کيږی . ډير لږ ودونه وی چی د واده والا
کورنی د يوه خپلوان د مړينی په خاطر واده هم د فاتحی په شان په چوپه چوپتيا تير نه کړی .

نن شپه د مشر بابا د لمسی زمرک واده دی د کوز کلی د ملک صاحب د وريری سره . د
زمرک ملګری د سازيانو يوه ډله يی هم راوستلی ده چی ځوانانو ته مستی مستی سندری غږوی
او يو نيم ورته اتڼ اچوی .

دننه په حرمسرای کی د زمرک د تره لوڼی او ملګری یی هم دریی وهی او سندری وایی . هره یوه د ناوی ښکلا او ، په نکریزو رنګ سره لاسونه او د واده سره کالی او سور شال په ټپو ستایی .

مشر بابا د لمسی په واده خوشاله دی خو سندری او مستی خوند نه ورکوی . وارخطا دی چی ا مجلس زر ختم شی او میلمانه ټول کورو ته ولاړ شی . کله په اشپز کله په سازیان او کله په هلکان په ناحقه په غوصه کیږی . خو د میلمانو سات تیر دی او مشر با با ته چندانی پآم نه کوی .

د ډوډی وخت دی . هلکان دسترخوانونه اواروی او میلمانه په ګوتو شمیری چی د دریو په سر ورته غوری راوړی . میلمانه سره ځنګ ځنګ ته خوځیږی او ډوډی ته تیاری نیسی .

د مشر بابا تر پښو لاندی ځمکه خوځیږی . د (زلزلی) کلمه یی لا له خولی نه ده وتلی چی ټوله کلا د یوی چاودنی په غړمبار ښوری .ماشومان چغی کوی ، د خپلو میندو خواته منډه کوی . ښځی په لوړ اواز ژاړی او پښی لوځی او سر لوځی د کوټی ووځی . نارینه ځوګ کلمه وایی ځوک اولادونه پسی منډه کوی. ځوک تښتی .
کلا د ژړاوو او چغو سره نړیږی .
مشر بابا اریان پر ځای ولاړ دی او هسی بی مانا په هوا کی لاسونه خوځوی .
د یوی بلی چاودنی عړمبار کیږی . کلا دشپی غیږی ته ځان اچوی . چوپه چوپتیا کیږی .

«««««««««««««««««««

سبا ته یی راډیو ګانی د مشر بابا په کلا کی د امریکانو د هوایی بمباری له امله د مړو شمیر ۲۰ وایی خو مشر بابا پوهیږی چی ۳۹ کسه خو دده د کورنی مړه دی .
په روغتون کی کاناډایی نرسه د ناوی د تخت ځنګ ته ولا ړه ده او افغانی ډاکتری ته وایی :
ځومره جالبه ده . زموږ ناوی سپین کالی اغوندی خو تاسی سره کالی اغوندی . لاسونه هم سره کوی .

ډاکتری د مشر بابا ناوی ته گوری . وایی :

له دی وروسته به تور واغوندی .